

Offentligt forbrug i procent af strukturelt BNP 2000-2025

Regeringens sparekurs er et brud med historisk stabil forbrugsandel

Trods gode vækstudsigter og et stigende befolkningsmæssigt behov for offentlig service, har regeringen et mål om en historisk lav offentlig forbrugsvækst på 0,3 pct. om året. Det vil betyde, at den offentlige forbrugsandel i forhold til strukturelt BNP vil blive reduceret til 23,7 procent i 2025. Det er udtryk for en sparekurs, som må formodes at ramme serviceområder, hvis forbrugsandele ikke er vokset fra 2000-2015.

af Chefanalytiker **Jens Sand Kirk**

13. marts 2017

Analysens hovedkonklusioner

- Regeringens målsætning om 0,3 pct. vækst i det offentlige forbrug vil betyde, at den offentlige forbrugsandel i forhold til strukturelt BNP vil blive reduceret til 23,7 procent i 2025.
- Den offentlige forbrugsandel er vokset fra 24,4-25,8 procent fra 2000-2015, men hele væksten kan forklares af stigende sundhedsudgifter.
- Sundhedsvæsenet er det område regeringen prioriterer højest. Sparekursen må derfor formodes at ramme de andre serviceområder, selvom deres forbrugsandele ikke er vokset fra 2000-2015.

Kontakt

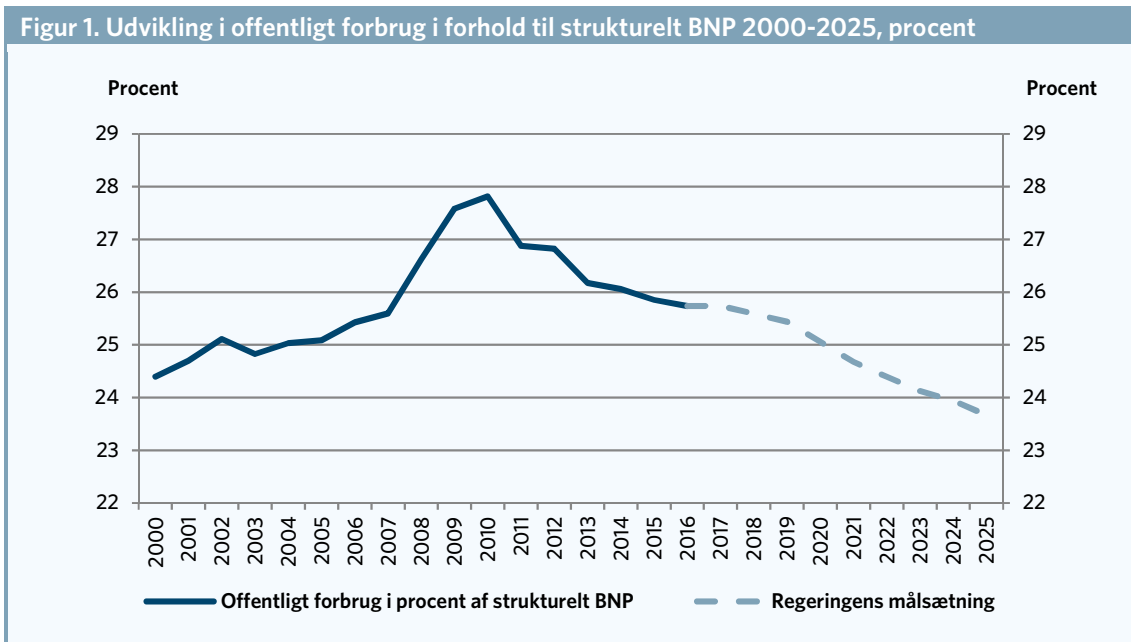
Chefanalytiker
Jens Sand Kirk
Tlf. 33 55 77 24
Mobil 27 20 94 43
jsk@ae.dk

Kommunikationschef
Mikkel Harboe
Tlf. 33 55 77 28
Mobil 28 36 87 50
mh@ae.dk

Offentlig forbrugsandel er vokset siden 2000

På trods af gode udsigter for dansk økonomi og et stigende antal ældre og småbørn med behov for offentlig service¹, har regeringen sat en målsætning om at begrænse væksten i det offentlige forbrug til 0,3 procent om året i gennemsnit i perioden 2017-2025. Hvis regeringen gennemfører sin målsætning, og hvis de økonomiske prognoser holder stik, vil det offentlige forbrugs andel af strukturelt BNP blive reduceret til 23,7 procent i 2025. Det viser en ny beregning på baggrund af tal fra Finansministeriet, jf. figur 1. Denne forbrugsandel er et udtryk for, hvor stor en del af økonomien ressourcer der bliver brugt på offentlig service.

Det bliver ofte fremført, at det offentlige forbrug i dag er historisk højt, og dermed underforstået, at der ikke er noget i vejen for at spole udviklingen tilbage. Går man tilbage til år 2000 og ser på udviklingen frem mod 2015, er det offentlige forbrugs andel af strukturelt BNP da også vokset fra 24,4 til 25,8 procent af strukturelt BNP. Det fremgår af figur 1, hvor forbrugsandelen desuden er fremskrevet til 2025 på baggrund af regeringsmålsætningen.

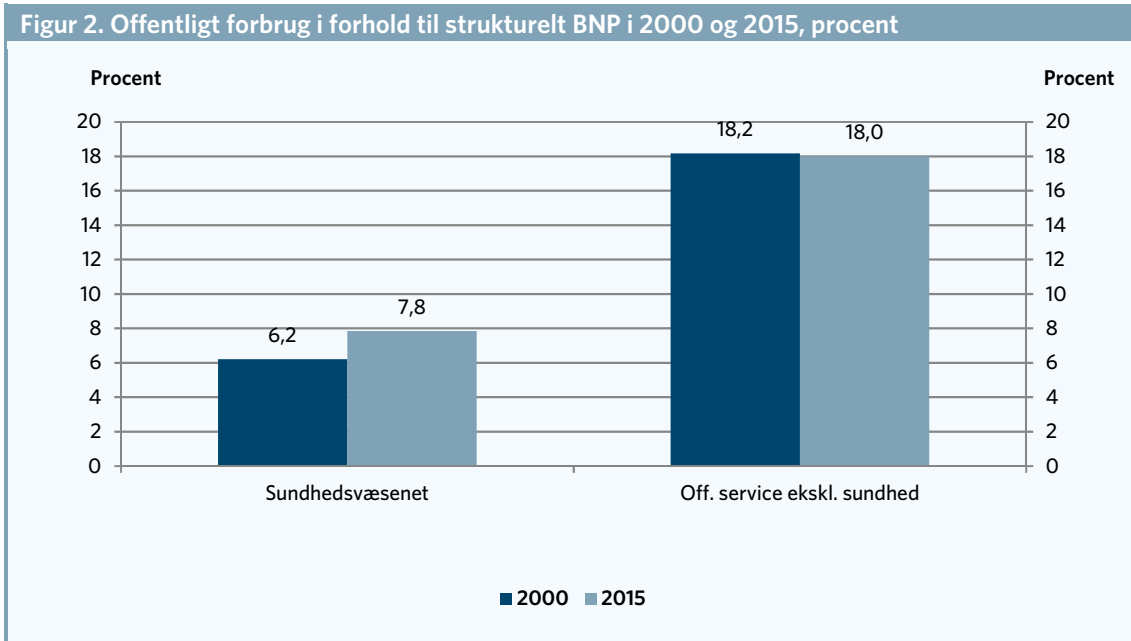
Anm. 2000-2018 beregnet på baggrund af tal fra Økonomisk Redegørelse december 2016, Finansministeriet. Udvikling 2018-2025 beregnet med fast realvækst i offentligt forbrug betinget af regeringsmålsætningen for 2016-2025, og med vækst i strukturelt BNP og det offentlige prisindeks på baggrund af beregninger til den tidligere regerings 2025-plan fra efteråret 2016, Finansministeriet.

Kilde: AE på baggrund af Finansministeriet

Udgiftsvæksten er gået til sundhedsvæsenet

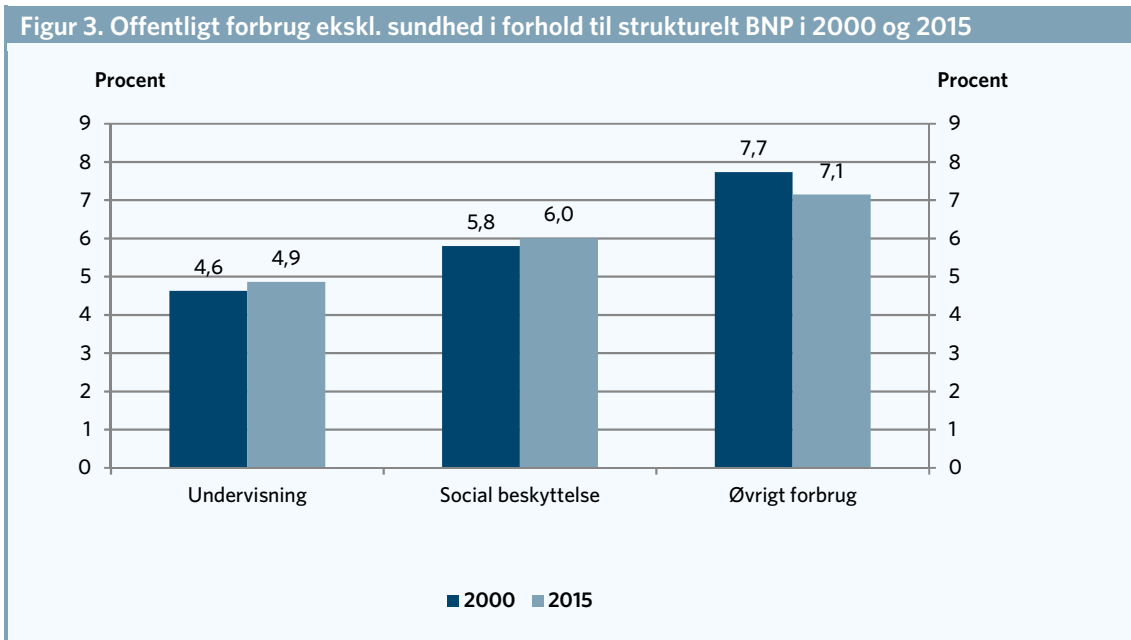
Det er imidlertid langt fra alle serviceområder, hvor forbrugsandelen er vokset. Faktisk kan hele væksten i forbrugsandelen forklares af stigende udgifter til sundhedsvæsenet. Det fremgår af figur 2. For det resterende offentlige forbrug er forbrugsandelen samlet set uændret fra 2000-2015.

¹ Det demografiske træk fra 2017-2025 er på 0,6 procent. Der er altså brug for en dobbelt så høj realvækst i det offentlige forbrug, blot for at følge med det stigende servicebehov.

Kilde: AE På baggrund af Danmarks Statistik og Økonomisk Redegørelse december 2016, Finansministeriet

I forhold til sundhedsvæsenet er forbrugsandelen for de to andre store udgiftsområder undervisning og social beskyttelse kun steget ganske lidt. Forbruget på undervisning er steget fra 4,6 til 4,9 procent af strukturelt BNP, og forbruget på social beskyttelse er steget fra 5,8 til 6,0 procent. Det fremgår af figur 3.

Kilde: AE På baggrund af Danmarks Statistik og Økonomisk Redegørelse december 2016, Finansministeriet

Besparelser vil ramme de øvrige serviceområder

Målsætningen om 0,3 procent vækst i det offentlige forbrug fremgår af regeringsgrundlaget. Her fremgår det også, at det netop er sundhedsvæsenet regeringen ønsker at prioritere højest fremover. Da regeringen dermed næppe planlægger at spole væksten i sundhedsudgifterne tilbage, må man formode, at det er de andre serviceområder der skal beskæres, selvom deres forbrugsandel ikke er vokset set over de sidste 15 år. Regeringens sparekurs er således et brud med en historisk stabil forbrugsandel.